

Finanšu ministrija

Gadskārtējā valsts budžeta un vidēja termiņa budžeta ietvara likumprojekts 2022. - 2024. gadam

2021. gada 12.oktobris

Finanšu ministrija

Būtiskākie nosacījumi budžeta veidošanai

**Nodrošināt
ilgtspējīgu budžeta
plānošanu**

**Sabalansēts kārtējo
(uzturēšanas)
izdevumu
palielinājums
atbilstoši valdības
prioritātēm**

**Racionālas un
pārdomātas
investīcijas
2022.gadam**

**Izdevumi Covid-19
seku mazināšanai
atbilstoši
nepieciešamībai**

**Tiek samazināts darbaspēka
nodokļu slogs, mazinot
neapliekamo minimumu.
Netiek plānots palielināt
nodokļus**

Finanšu ministrija

Makroekonomiskās prognozes 2021-2024 (Jūnijs 2021)

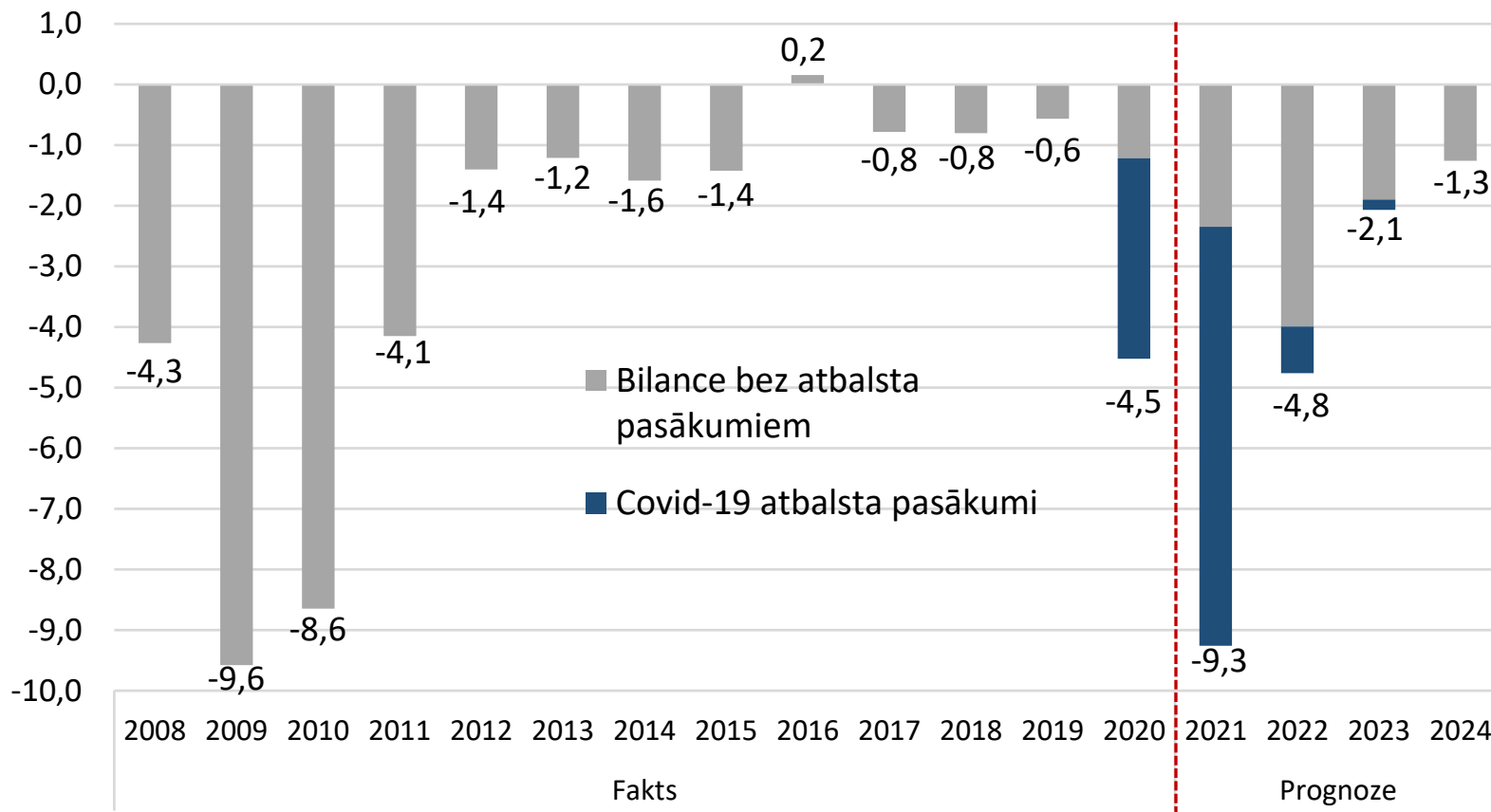
	fakts			prognoze			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
iekšzemes kopprodukts (IKP), milj. euro	29143	30421	29334	31364	34022	36115	38033
pieaugums faktiskajās cenās, %	8,1	4,4	-3,6	6,9	8,5	6,2	5,3
pieaugums salīdzināmās cenās, %	4,0	2,0	-3,6	3,7	5,0	3,5	3,4
IKP deflators, izmaiņas %	3,9	2,3	0,1	3,1	3,3	2,6	1,9
PCI (vidēji gadā), %	2,6	2,8	0,2	2,0	2,4	2,2	2,0
Tautsaimniecībā nodarbināto mēn. vid. bruto darba samaksa, euro	1004	1076	1143	1234	1309	1380	1454
pieaugums faktiskajās cenās, %	8,4	7,2	6,2	8,0	6,0	5,5	5,3
pieaugums salīdzināmās cenās, %	5,7	4,2	6,0	5,9	3,5	3,2	3,2
Nodarbinātība, tūkst. iedzīvotāju (atbilstoši darbaspēka apsekojumiem)	909	910	893	883	899	902	902
pieaugums, %	1,6	0,1	-1,9	-1,1	1,8	0,3	0,0
Bezdarba līmenis (gada vidējais), % no ekon. aktīviem iedzīv.	7,4	6,3	8,1	7,9	7,0	6,3	5,9

Datu avots: CSP, FM

Finanšu ministrija

Vispārējās valdības budžeta bilance, % no IKP

Datu avots: Eurostat, FM prognozes

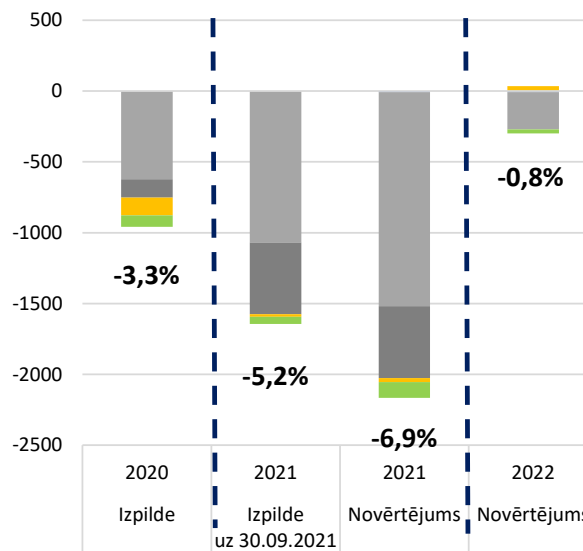
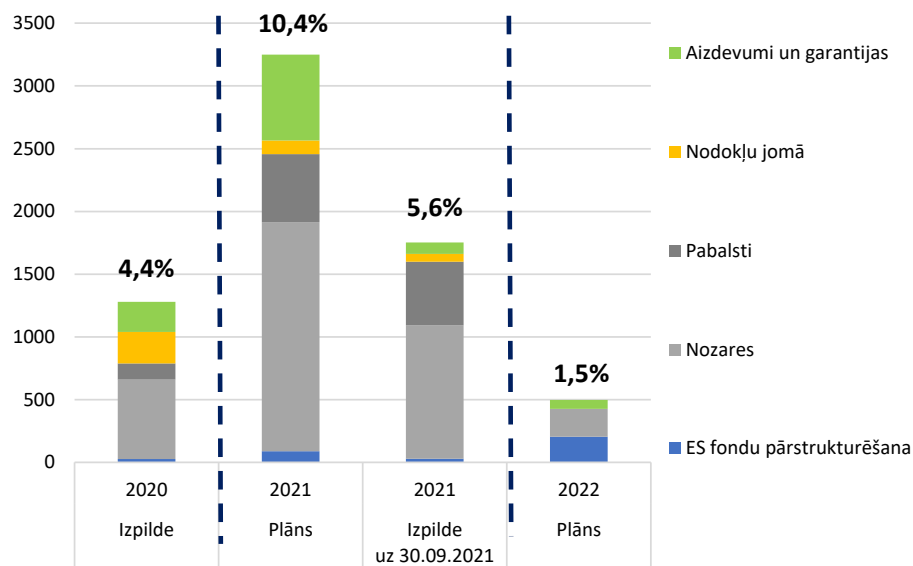

Finanšu ministrija

Valdības apstiprinātais atbalsts Covid-19 seku mazināšanai un tā ietekme uz budžeta bilanci

Kopējais atbalsts tautsaimniecībā, milj. eiro un % no IKP

Atbalsta ietekme uz budžeta bilanci, milj. eiro un % no IKP

Datu avots:

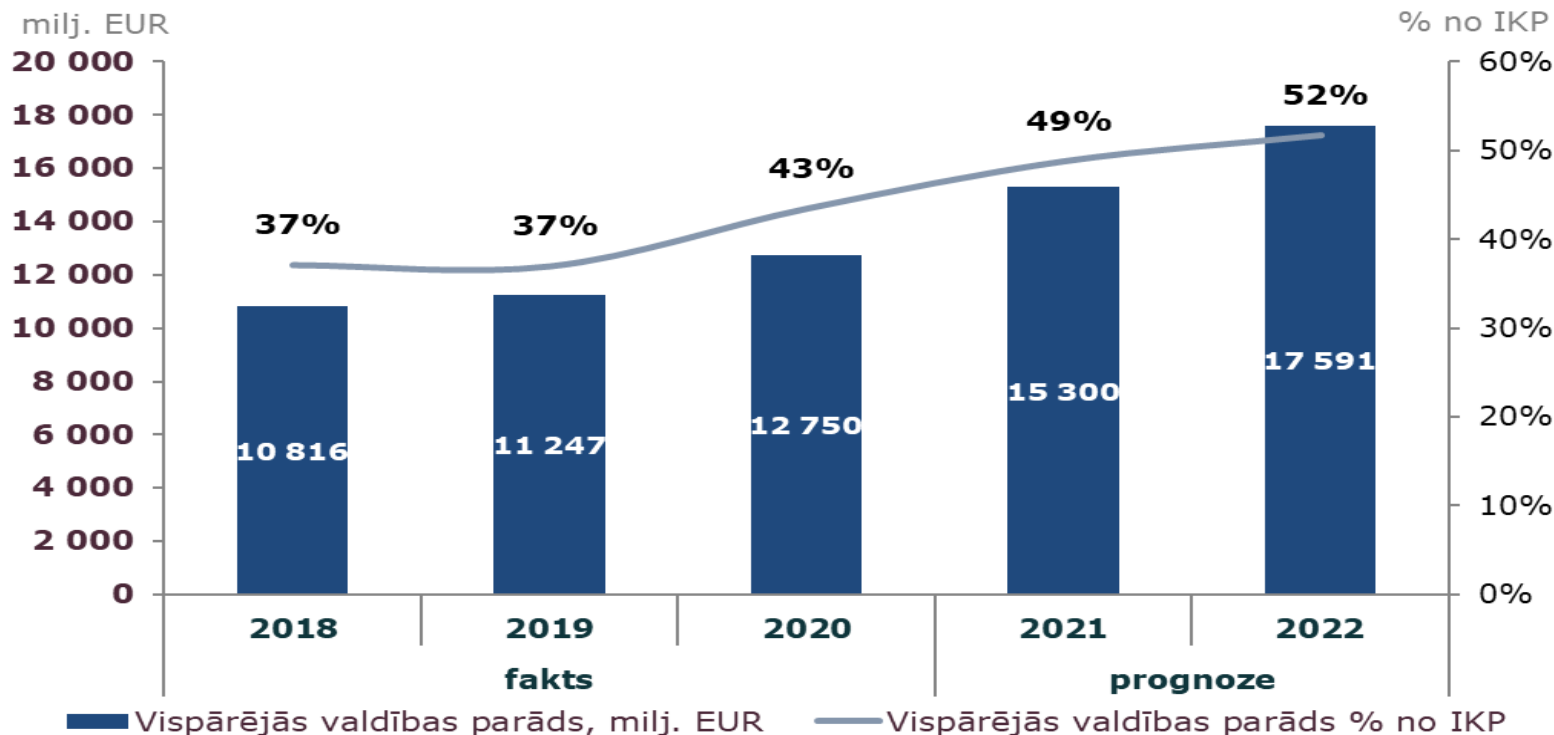
Izpilde 2020.-2021.gadā - FM novērtējums uz 30.09.2021, ņemot vērā VID, Altum, Valsts kases u.c. institūciju sniegto informāciju. Plāns 2021.-2022.gadam - FM novērtējums, balstoties uz valdības lēmumiem līdz 03.10.2021 par apstiprināto atbalsta apjomu.

Finanšu ministrija

Nodrošinot atbalstu Covid-19 ierobežošanas pasākumiem, vispārējās valdības parāds pieaug

Vispārējās valdības parāda tendence, milj. *euro* un % no IKP

Datu avots: Eurostat, Valsts kase

Finanšu ministrija

Vispārējās valdības budžeta bilance sektoru sadalījumā

2022 (milj. *euro*)

Vispārējās
valdības budžets
(EKS metodoloģija)

Vispārējā valdība

Ieņēmumi	13 216,8
Izdevumi	14 837,8
BILANCE	-1 620,9

EKS korekcijas	344,9
Kopbudžeta bilance	-1 965,8

Centrālā valdība

Bilance	-1 468,1
EKS korekcijas	352,1
t.sk. valsts komersanti ¹	-53,7

Vietējā valdība

Bilance	-181,0
EKS korekcijas	15,0
t.sk. pašvaldību komersanti ¹	-9,6

Sociālās nodrošināšanas fondi

Bilance	28,2
EKS korekcijas	-22,2

Kopbudžets
(Nacionālā sistēma)

Valsts pamatbudžets

Ieņēmumi	7 469,7
Izdevumi	9 263,0
Bilance	-1 793,3

Atvasināto personu budžeti²

Ieņēmumi	519,3
Izdevumi	546,2
Bilance	-26,9

Pašvaldību budžeti

Ieņēmumi	2 906,0
Izdevumi	3 102,0
Bilance	-196,0

Valsts speciālais budžets

Ieņēmumi	3 437,5
Izdevumi	3 387,1
Bilance	50,4

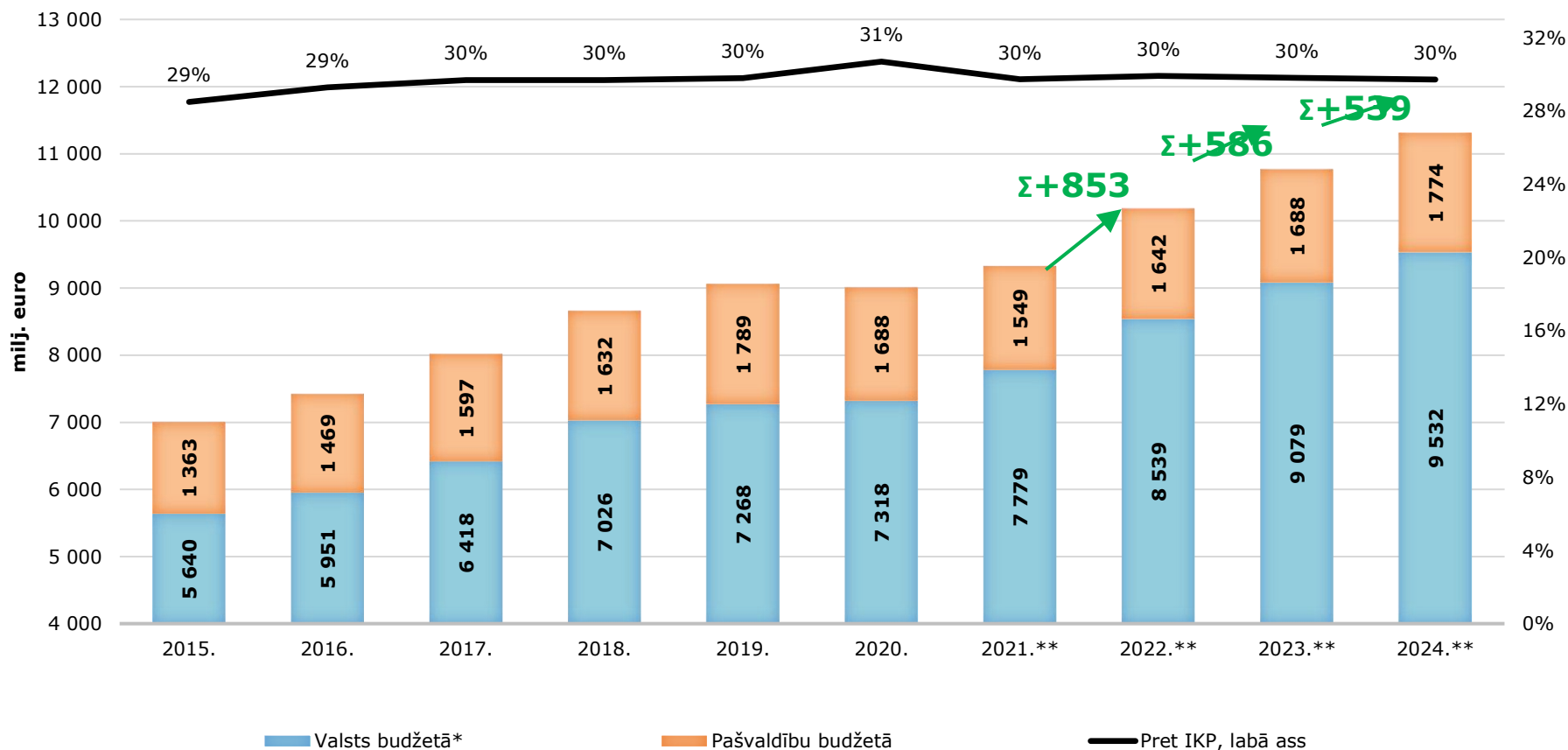
¹ valsts un pašvaldību kontrolētas un finansētas kapitālsabiedrības, ko atlasa atbilstoši EKS kritērijiem: pamatā slimnīcas, transporta nozares uzņēmumi u.c.

² no valsts budžeta daļēji finansēto atvasināto publisko personu un budžeta nefinansēto iestāžu budžeti: pamatā augstskolas, zinātniskie institūti u.c.

Finanšu ministrija

Kopbudžeta nodokļu ieņēmumu dinamika 2022.-2024.gadā tiek prognozēta atbilstoši Latvijas tautsaimniecības attīstības tempiem, nepaaugstinot nodokļus

* neieskaitot VSAOI iemaksas 2. un 3.pensiju līmenī;

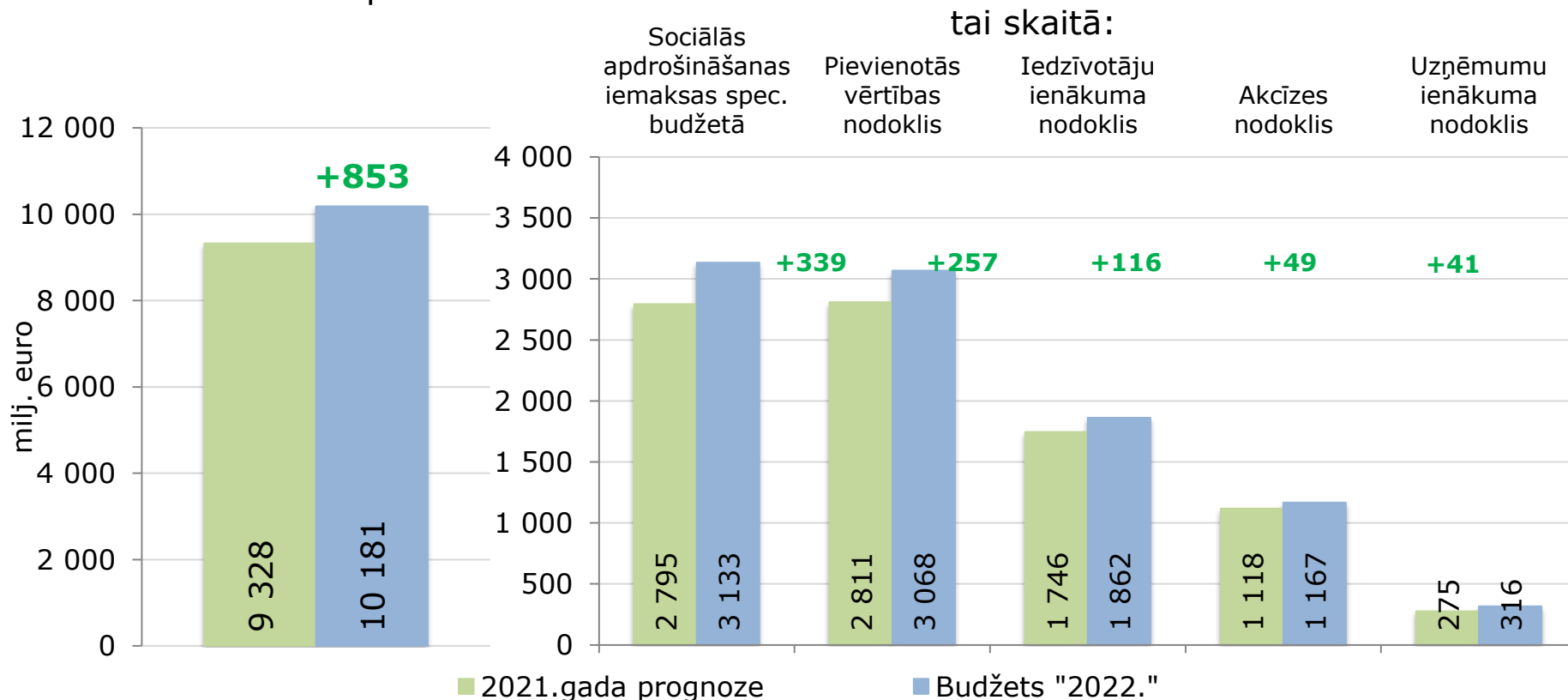
** prognoze (neietver nesadalītus nodokļu ieņēmumus vienotajā nodokļu kontā).

Finanšu ministrija

2022.gada kopbudžeta nodokļu ieņēmumu prognozes salīdzinājumā ar 2021.gada prognozēm ir ar 9,1% pieaugumu

Kopā*

* neieskaitot VSAOI iemaksas 2. un 3.pensiju līmenī.

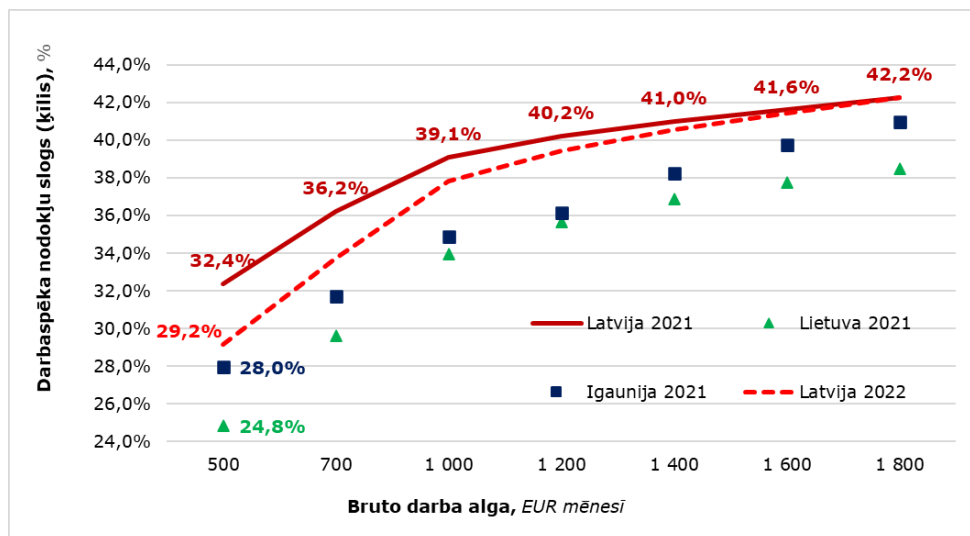
Finanšu ministrija

Tiek turpināta darbaspēka nodokļu sloga mazināšana

Izmaiņas 2022.gadā – fiskālā ietekme -93,8 milj. euro

Neapliekamais minimums	2021	2022	
		No 01.01.	No 01.07.
Diferencētais neapliekamais minimums, EUR mēnesī	300	350	500
<i>ienākums, līdz kuram NM tiek piemērots pilnā apmērā, EUR mēnesī</i>	500	500	500
<i>ienākums, virs kura NM netiek piemērots, EUR mēnesī</i>	1800	1800	1800
Pensionāra neapliekamais minimums, EUR mēnesī	330	350	500

Darbaspēka nodokļu slogs (nodokļu ķīla rādītājs) strādājošajam bez apgādībā esošām personām

Finanšu ministrija

Darba devēja veselības pakalpojuma iekļaušana koplīgumos paredzētajos atvieglojumos ar limitu **480 euro** gadā

- Izmantojuši 58 darba devēji - 18 642 darbiniekiem (atvieglojumi darbinieka ēdināšanas izdevumiem)
- Kopējā summa: 2,5 milj. *euro* (vidēji uz darbinieku 11,02 euro mēnesī)
- Ietekme: -1,3 milj. *euro*

- Paplašinot atvieglojumu, potenciālais izmantotāju skaits dubultots
- Fiskālā ietekme līdz 5,2 milj. *euro*
- Atgriezeniskais efekts samazinātu fiskālo ietekmi līdz 70%
- **Priekšlikuma fiskālā ietekme: -1,4 milj. *euro* gadā**

Finanšu ministrija

PVN samazinātās likmes samazināšana no 12% uz 5% grāmatām un periodiskajiem izdevumiem

Lai veicinātu grāmatu un periodisko izdevumu pieejamību sabiedrībai un daudzveidību, tādējādi nodrošinot sabiedrības kultūras, izglītības un informētības vajadzības, ar 01.01.2022. **PVN samazināto likmi piecu procentu apmērā** piemēros grāmatu¹ un preses² piegādei iespieddarba un elektroniska izdevuma formā, izņemot piegādi tiešsaistes režīmā vai tos lejupielādējot.

Fiskālā ietekme - 4,8 milj. euro apmērā ik gadu.

¹ Tostarp mācību literatūras, brošūru, bukletu un tamlīdzīgu iespieddarbu, bilžu, zīmējamo un krāsojamo grāmatu bērniem, iespiestu nošu un nošu rakstu, karšu un hidrogrāfisko vai tamlīdzīgu shēmu.

² Avīzes, žurnāli, biļeteni un citi periodiskie izdevumi, kuri iznāk ne retāk kā reizi trijos mēnešos un kuru vienreizējā tirāža pārsniedz 100 eksemplāru.

Finanšu ministrija

Valsts apmaksāto darbnespējas dienu skaita palielināšana

2021

Darbnespējas lapa A

- Slimības naudu **apmaksā darba devējs**
- Izsniedz **līdz 10 kalendārajām dienām**
- Maksā vidējo izpeļņu

+ vienu darba dienu apmaksā valsts

2022

Darbnespējas lapa A

- Slimības naudu **apmaksā darba devējs**
- Izsniedz **līdz 9 kalendārajām dienām**
- Maksā vidējo izpeļņu

Kopsavilkums par 2022. gada budžetu

Finanšu ministrija

Valsts konsolidētais budžets

Ieņēmumi: **10 663,4** milj. *euro*
Izdevumi: **12 406,3** milj. *euro*
Balance: - **1 742,9** milj. *euro*

Valsts pamatbudžets

Ieņēmumi: **7 469,7** milj. *euro*
Izdevumi: **9 263,0** milj. *euro*
Balance: - **1 793,3** milj. *euro*

Valsts speciālais budžets

Ieņēmumi: **3 437,5** milj. *euro*
Izdevumi: **3 387,1** milj. *euro*
Balance: **50,4** milj. *euro*

Valsts pamatfunkciju īstenošana

Izdevumi: **7 308,8** milj. *euro*

ES politiku instrumentu un pārējās ĀFP līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana

Izdevumi: **1 954,2** milj. *euro*

Finanšu ministrija

Veiktie pasākumi valsts budžeta izdevumos 2022. gadam

milj. euro

Izdevumi
12 406,3

Prioritāro pasākumu finansēšana

Kopīgiem (horizontāliem) pasākumiem
4,4

Ar valsts drošību saistītās prioritātes
5,3

Neatkarīgo iestāžu prioritātes
10,1

Saistību izpildei atbilstoši pieņemtajiem lēmumiem
45,8

Nozaru prioritātes
100,2

Valdības prioritātes
220,1*

Investīcijas un C-19 pasākumi
311,0

*Ar ieņēmumu pasākumiem

Izdevumu pārskatīšana

172,8

Iekšējie resursi prioritātēm
102,2

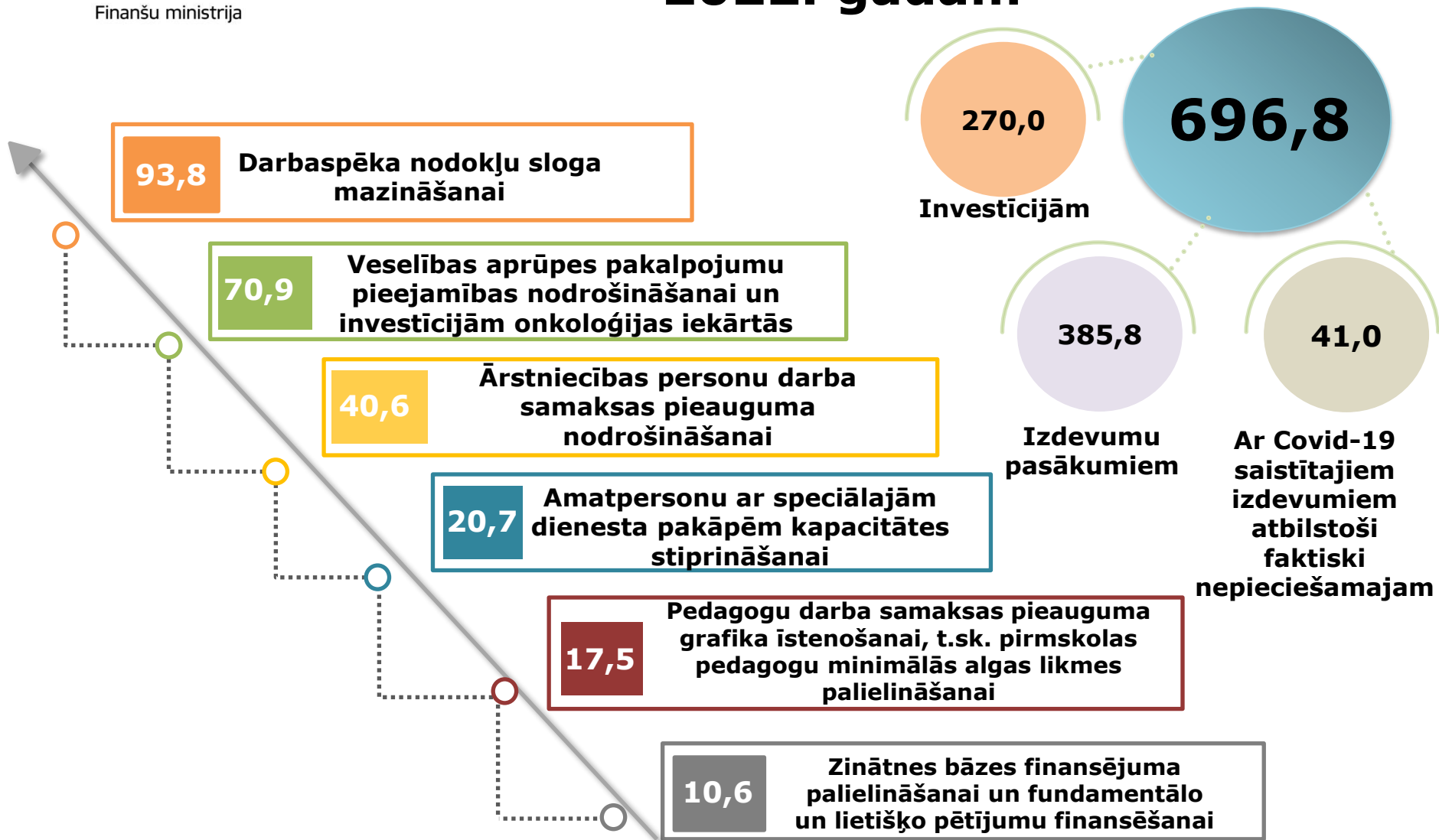
Resursi citām valsts prioritātēm
70,6

Finanšu ministrija

Būtiskākais prioritārajiem pasākumiem atbalstītais finansējums 2022. gadam

milj. euro

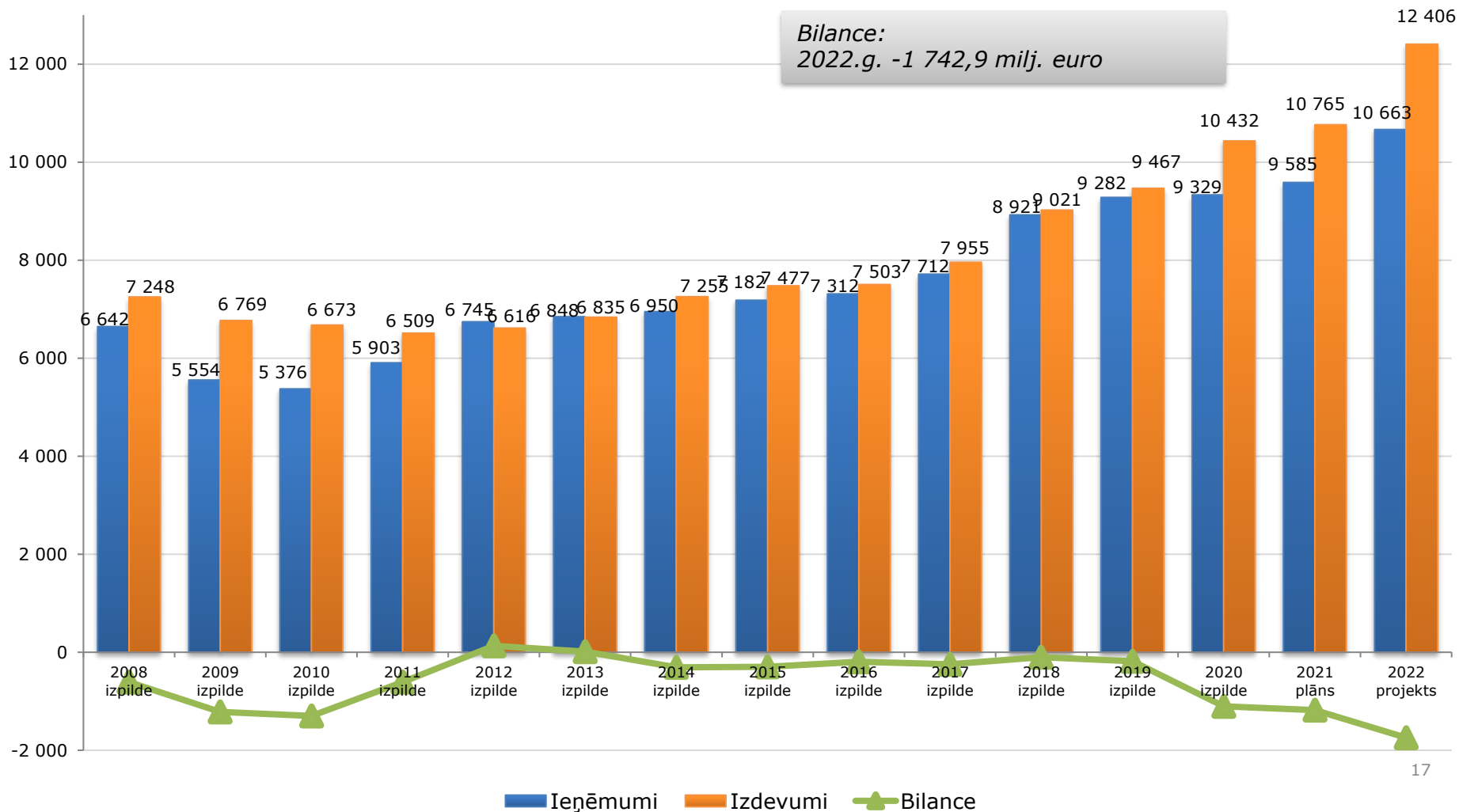

Finanšu ministrija

Valsts konsolidētā budžetā (pamatbudžets un speciālais budžets) ieplānotie izdevumi finansēti no ieņēmumiem un aizņemtiem resursiem

milj. euro

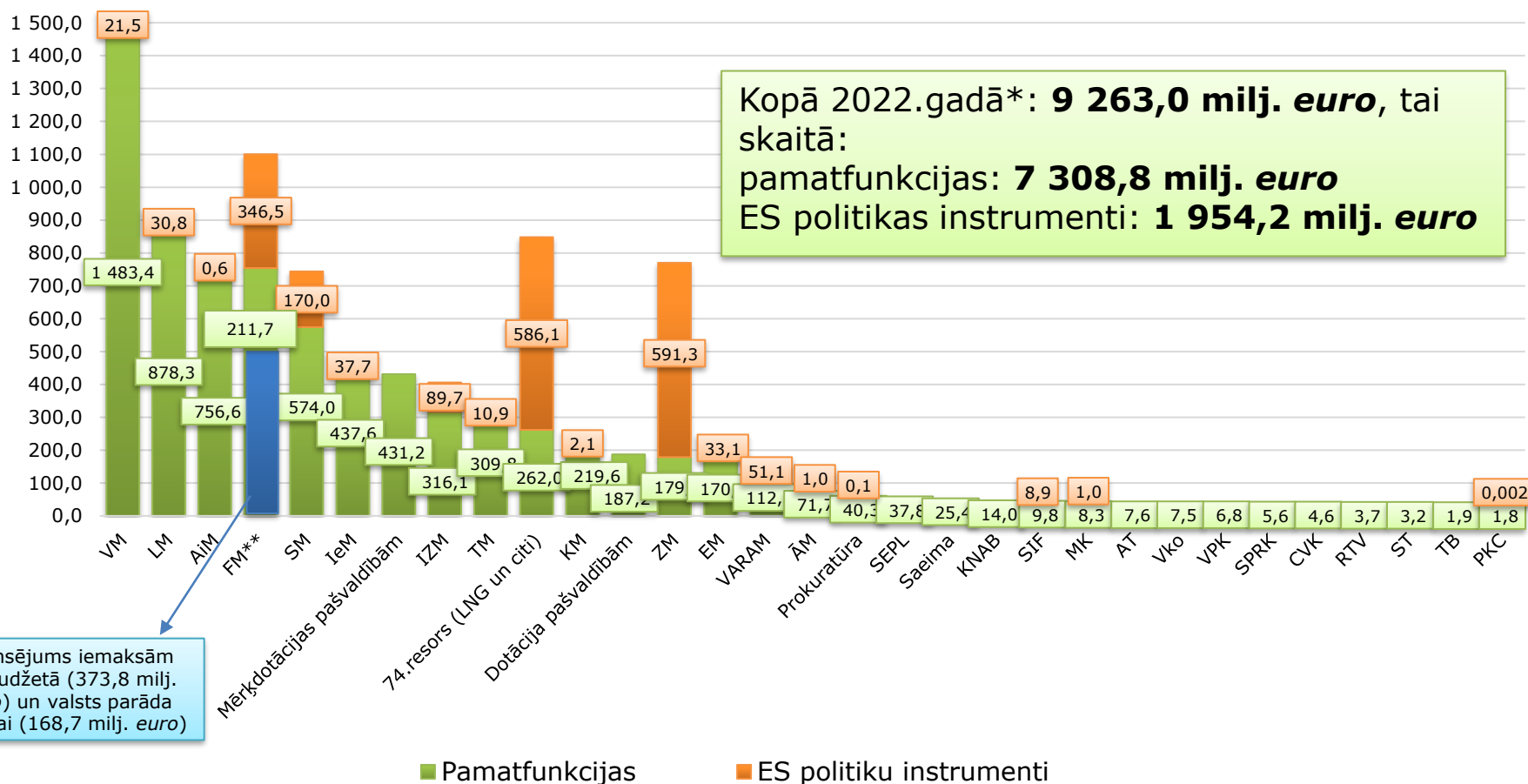

Finanšu ministrija

Valsts pamatbudžeta izdevumos 2022. gadā būtisks finansējums plānots veselības aprūpei

milj. euro

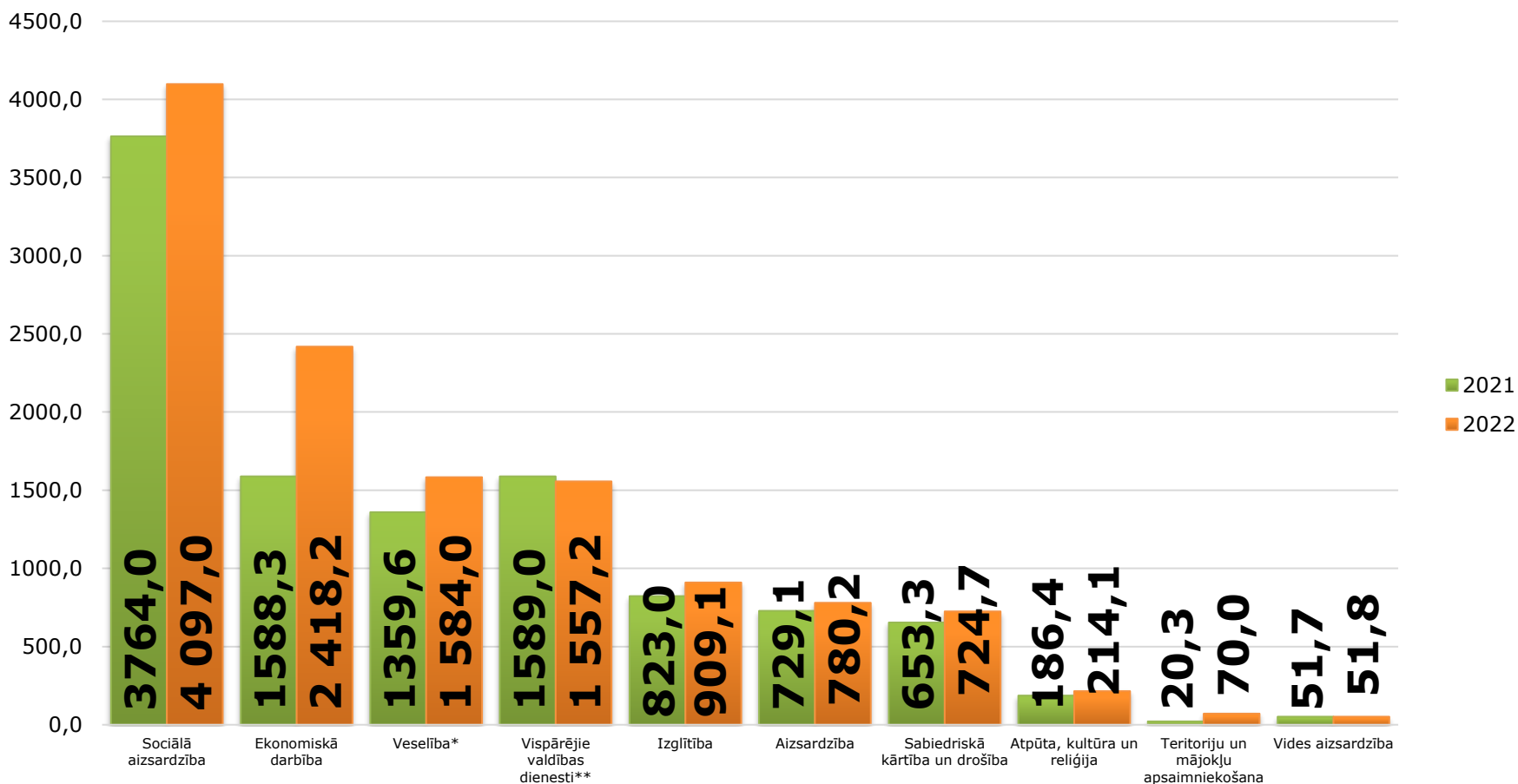

* neieskaitot savstarpēji konsolidējamo pozīciju (transfertu uz valsts pamatbudžetu un atmaksu valsts pamatbudžetā par ES fondu finansējumu)

Finanšu ministrija

Sociālās aizsardzības funkcijai tiek plānota 1/3 daļa no konsolidētā budžeta izdevumiem

* daļa no Veselības ministrijas izdevumiem tiek attiecināti arī uz funkciju Izglītība

** t.sk. ES fondu maksājumi, dotācijas pašvaldībām, valsts iegējumumu un muitas politikas nodrošināšana, zinātne, valsts parāda vadība un iemaksas ES budžetā, Valsts prezidenta kanceleja, saeima, Ministru kabinets

Finanšu ministrija

Pašvaldībām tiek nodrošināta stabila finanšu resursu pieejamība

Kopējo nodokļu ieņēmumu pieaugums pašvaldībām, salīdzinot ar 2021.gadu

2022

+70,2
milj. *euro*

2023

+115,8
milj. *euro*

2024

+202,4
milj. *euro*

IIN ieņēmumu pieaugums pašvaldībām, salīdzinot ar 2021.gadu

+63,5
milj. *euro*

+104,2
milj. *euro*

+186,7
milj. *euro*

2022.gadā pašvaldībām IIN prognoze tiek garantēta 100% apmērā.

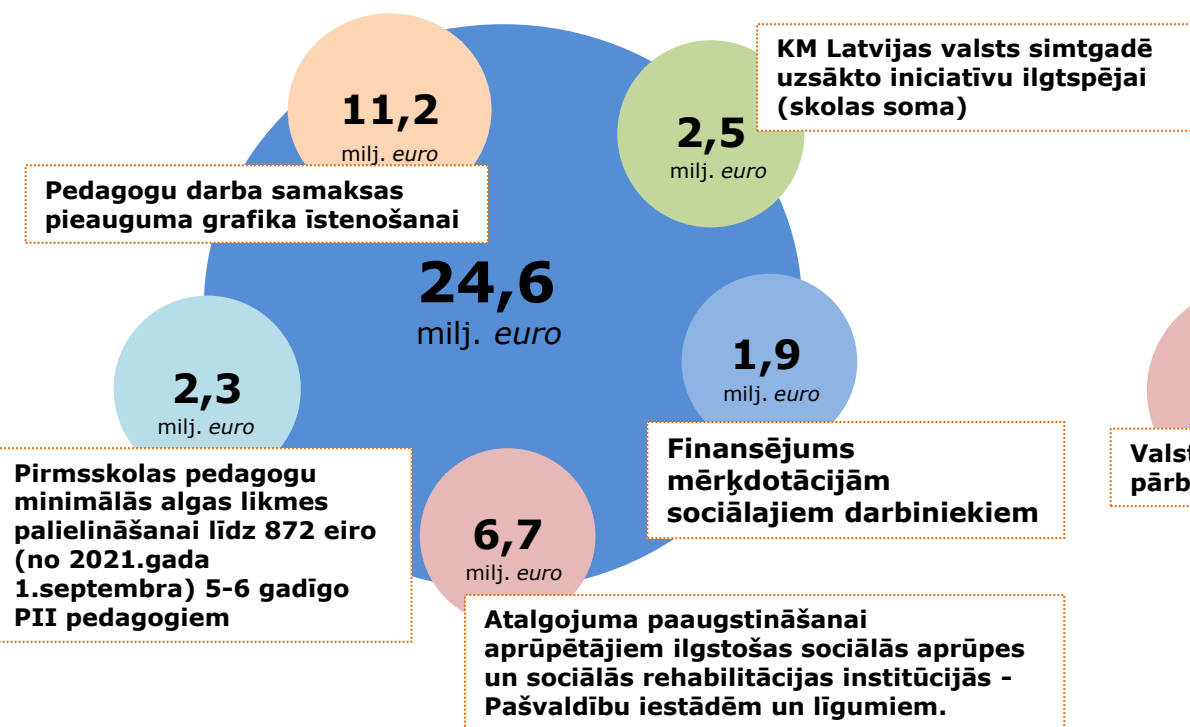
2022.gadā tiks nodrošināts pašvaldību izlīdzināto ieņēmumu pašvaldībām 3,1% apmērā

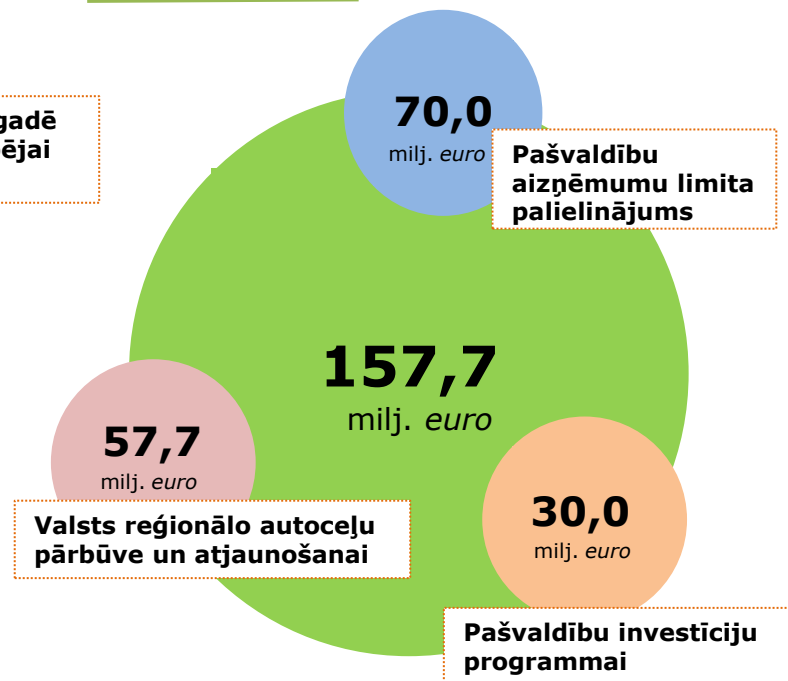
Finanšu ministrija

Papildus finansējums pašvaldībām 2022.gada valsts budžeta projektā

Uzturēšanas izdevumiem

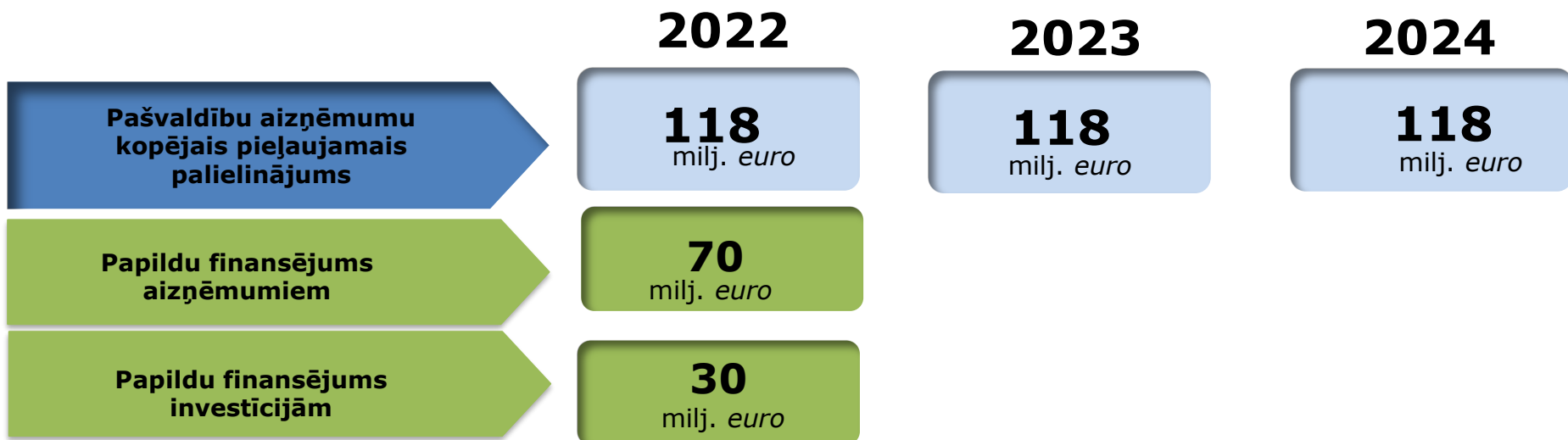
Investīcijām

Finanšu ministrija

Pašvaldībām ir nodrošināta iespēja īstenot investīciju projektus

1. Galvenās aizņēmumu prioritātes vidējā termiņā:

- ES, EKII un citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēti projekti.
- Pirmskolas izglītības iestādes būvniecība vai paplašināšana.

2. 2022.gada aizņēmumu prioritātes:

- Katras pašvaldības ne vairāk kā 2 prioritārie investīciju projekti, ar maksimālo kopējo aizņēmuma summu 1 milj. euro.
- VARAM noteikto jomu investīciju projekti, tajā skaitā izglītības iestāžu investīciju projekti.
- Budžeta un finanšu vadība ar atmaksas termiņu līdz 3 gadiem.

Finanšu ministrija

Ar budžetu saistītie likumprojekti

Pavadošo
likumprojektu paketi
veido **13**

likumprojekti, t.sk.:

- EM – 1;
- FM – 2;
- TM – 1;
- VK – 1;
- ĀM – 1;
- KM – 2;
- PKC – 1;
- LM – 4.

Finanšu ministrija

Papildu informācija atbilstoši 06.11.2011. LDDK Padomes sēdē pārrunātajam

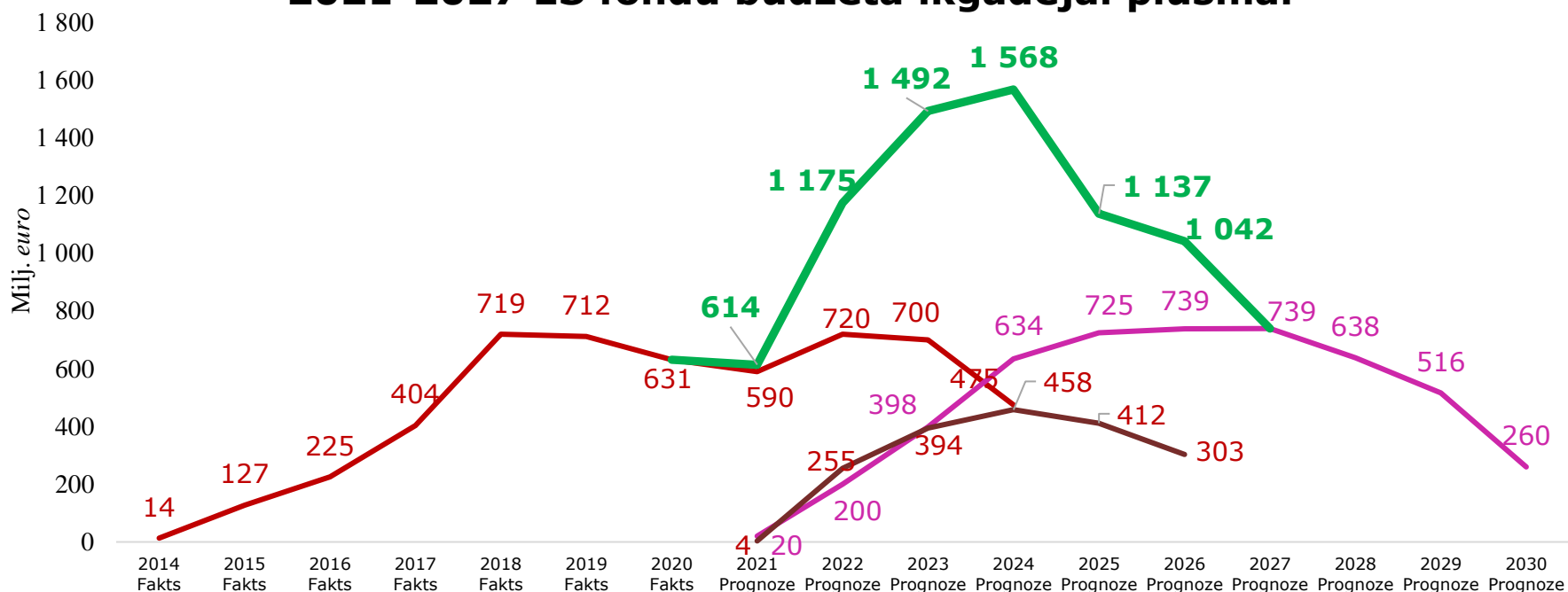

Finanšu ministrija

Sagaidāms straujš ES finansējuma pieaugums, pozitīvi ietekmējot investīciju plūsmu

Indikatīvās prognozes Atveseļošanas fonda, 2014-2020 un 2021-2027 ES fondu budžeta ikgadējai plūsmai

— 21.07.2021. 2014-2020 perioda budžeta plūsmas prognoze, t.sk. React-EU (288 milj. EUR), EUR. Kopā 5 318 milj. EUR

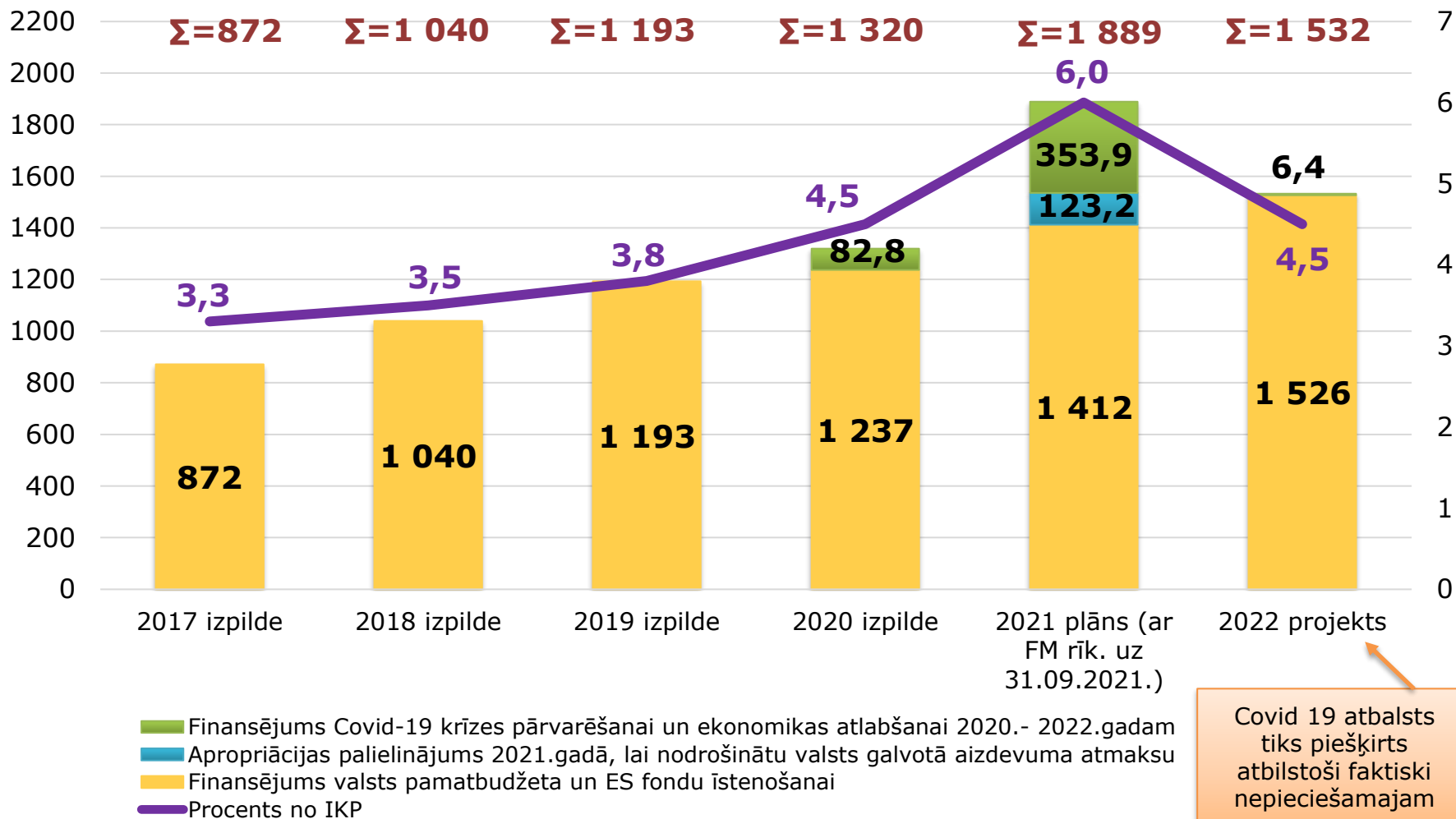
— 21.07.2021. N+3 izpildei nepieciešamā valsts budžeta izdevumu plūsmas prognoze 2021-2027 periodā, ja izdevumi tiek sākti jau perioda sākumā, EUR (Kopā 4 868 milj. EUR)

— 21.07.2021. Atveseļošanas fonda budžeta izdevumu plūsmas prognoze garantētā finansējuma ietvaros (1 826 milj. euro)

Finanšu ministrija

Veselības ministrijas valsts budžeta finansējums*

Covid 19 atbalsts tiks piešķirts atbilstoši faktiski nepieciešamajam

*iekļauts finansējums pamatkapitāla ar finanšu ieguldījumu palielināšanai (finansēšanas pozīcija)

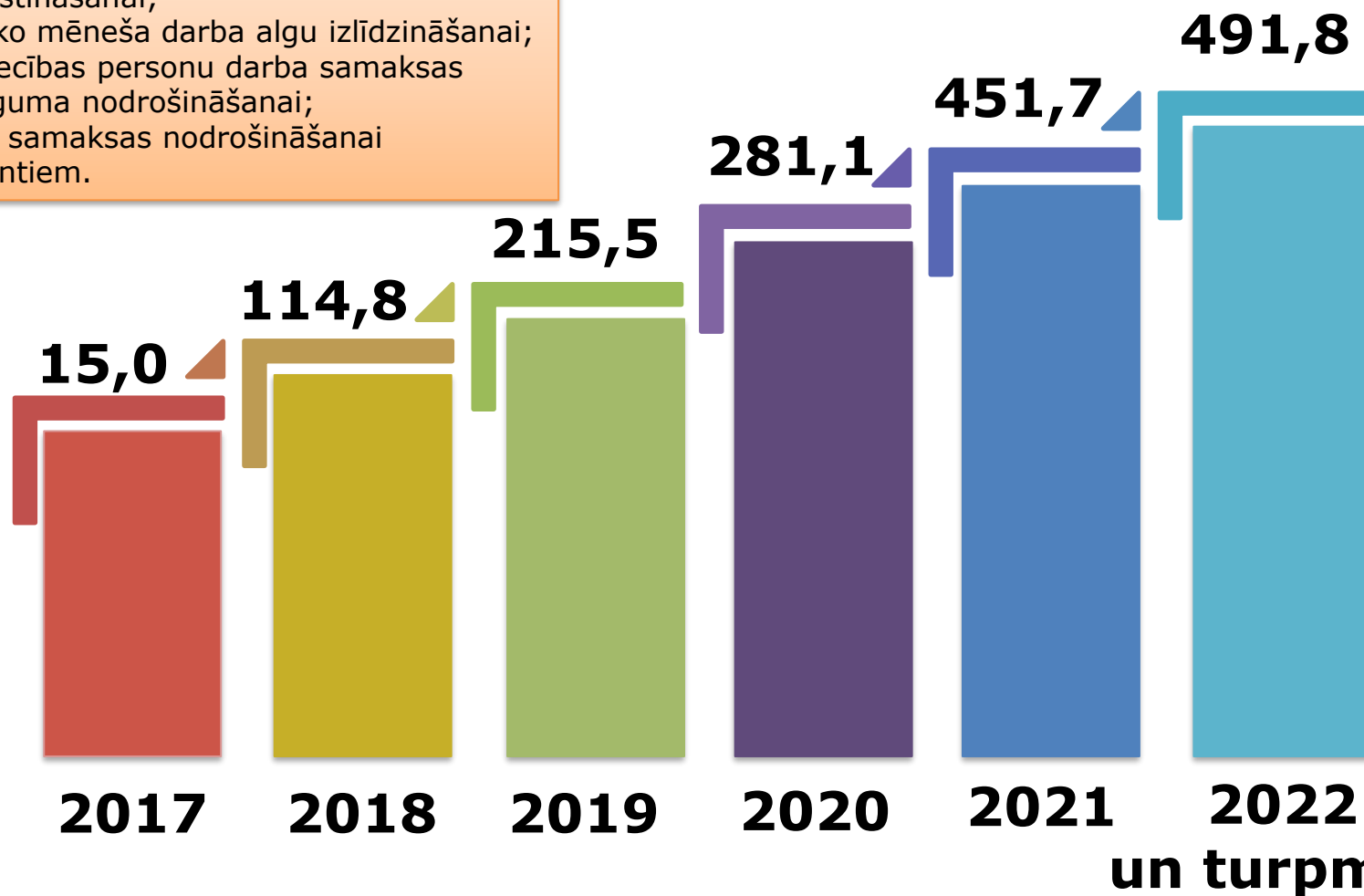
Finanšu ministrija

Piešķirtais valsts budžeta finansējums atlīdzības palielināšanai veselības jomā nodarbinātajiem 2017.-2024.gadam

milj. *euro*

Finansējums galvenokārt piešķirts:

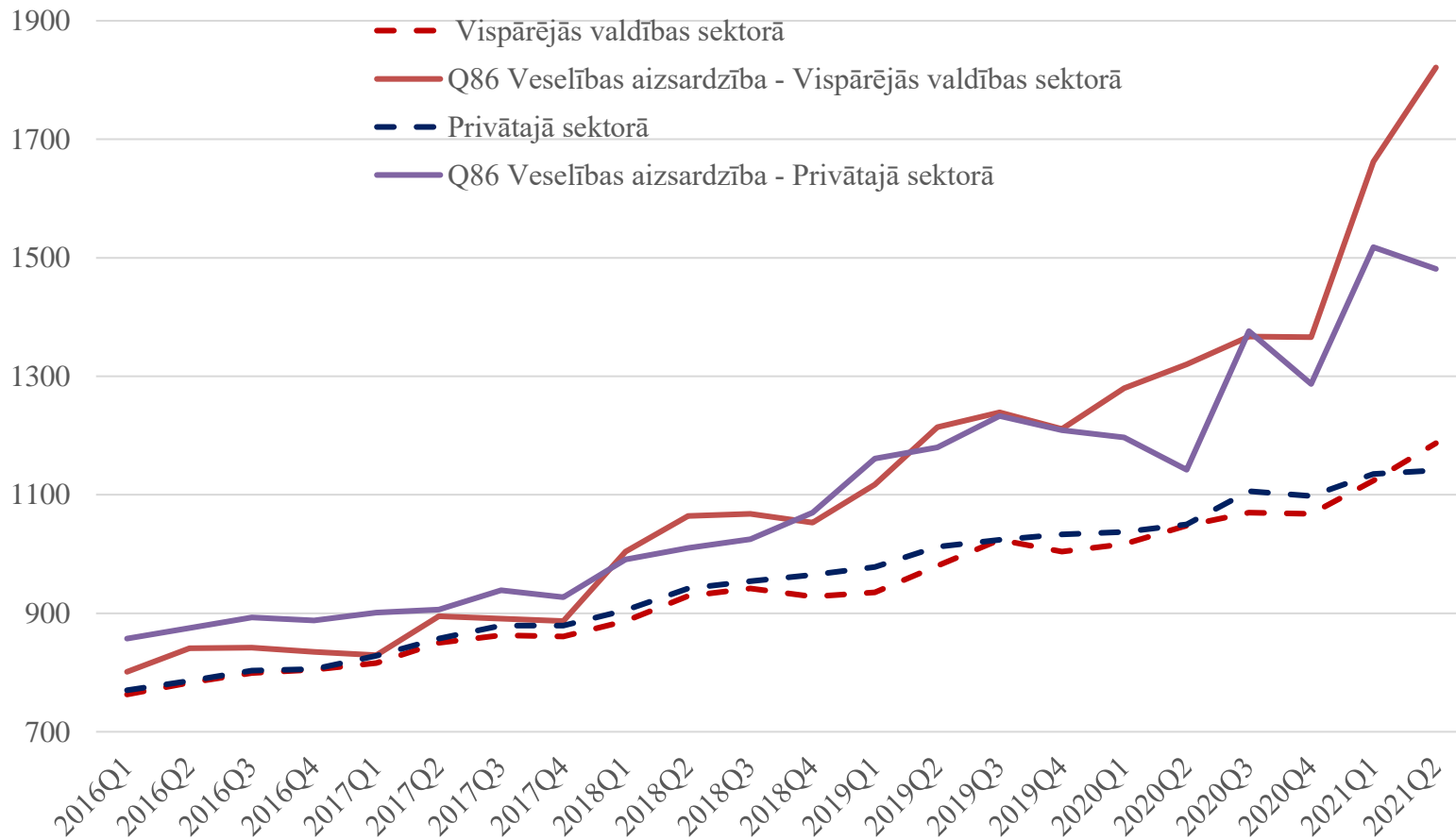
- Minimālās mēneša darba algas paaugstināšanai;
- Zemāko mēneša darba algu izlīdzināšanai;
- Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšanai;
- Darba samaksas nodrošināšanai rezidentiem.

Finanšu ministrija

Regulārā mēneša vidējā bruto darba samaksa (eiro, CSP dati)

Finanšu ministrija

Paldies par uzmanību!